

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
82 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник тез доповідей 82 наукової конференції викладачів університету
26 – 29 квітня 2022 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
Черно Н.К д-р техн. наук, професор

Отже, можемо підсумувати, що **соціальне підприємництво** – це діяльність, прибутки від якої спрямовуються не лише на виплату заробітної плати та фінансове збагачення, але й на вирішення соціальної проблеми.

Варто пам'ятати, що на сьогодні соціальну складову необхідно розглядати з позиції конкурентної переваги соціального підприємництва над іншими видами бізнесу. Її слід використовувати при розробці маркетингової стратегії та у ході дослідження цільової аудиторії та поведінки споживачів. Тому що, якщо вірити дослідженням, майбутнє підприємницької діяльності – саме за соціальним підприємництвом, а тому саме зараз – найкращий час, щоб розпочати діяльність в даному напрямку.

Література

1. Соціальне підприємництво. Що це? URL: <https://fundraiser.games/news/socaine-pdprimnictvo-shcho-ce/>
2. Соціальне підприємництво: міфи та реальність URL: <https://www.prostir.ua/?news=sotsialne-pidpryjemnytstvo-mify-ta-realnist>
3. Соціальне підприємництво в Україні. URL: <https://socialbusiness.in.ua/>
4. Українська соціальна академія. URL: <https://social-academy.com.ua/about/>

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

**Агєєва І.М., к.е.н., доцент, Ніколюк О.В., д.е.н., професор, Коренман Є.М., ст. викл.
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Виноробство є однією з провідних галузей харчової промисловості України. Національні виробники мають багаторічні традиції виготовлення високоякісного вина, яке високо оцінюється не тільки на внутрішньому ринку, а й за кордоном. Разом з тим, у виноробній галузі відзначається низка негативних тенденцій, які загрожують не просто ефективному її функціонуванню, а й перспективам розвитку. Так, за період 2010–2021 рр. обсяги виробництва виноматеріалів скоротилися більш ніж на 50 %; обсяги виробництва натуральних виноградних вин – майже на 80 %; зменшилася частка продукції власного виробництва у торговельній мережі; експорт виноградних вин скоротився більш швидкими темпами, ніж імпорту; спостерігається ситуація, коли обсяги виробництва вин скорочуються, а рівень їх споживання залишається відносно стабільним та ін [1]. Зазначені негативні тенденції пов'язані з дією низки чинників, серед яких слід назвати: зменшення площ насаджень винограду та збільшення їх зрідженості; анексія Криму, внаслідок якої втрачено потужності з вирощування винограду і низка підприємств з розливу вина, що скоротило попит на продукцію виноградарства Одеської та Миколаївської областей; сортова невідповідність та недостатня якість винного матеріалу; падіння купівельної спроможності населення і втрата ринку збуту в зоні антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях; недосконалість державного регулювання виноградарства та виноробства в частині надмірності оподаткування, невпорядкованості дозвільних та технічних вимог тощо.

Регулювання галузевого розвитку за сучасних умов потребує урахування специфіки функціонування галузі, а також чинників успіху, характерних для кожної окремої галузі, які визначають основні напрями та характер розвитку її підприємств у майбутньому. Розглядаючи виноробні підприємства слід зазначити, що їх господарська діяльність напряму залежить від характерних особливостей виноробної галузі, які визначаються загальними тенденціями переробної промисловості. Важливою особливістю господарської діяльності

виноробних підприємств є нерівномірність ділової активності та завантаження виробничих потужностей протягом року, які зумовлені сезонною специфікою попиту на продукцію виноробної галузі (підвищення у періоди купівельної активності: лютий–березень, липень–серпень, листопад–грудень) та особливостями циклу виробництва. Сезонний характер ділової активності, в свою чергу, визначає й специфіку виробничо-фінансового циклу підприємств виноробної галузі, що проявляється у нерівномірності формування грошових потоків – недостатність грошових коштів у період сезонного зростання виробництва (зростання запасів матеріалів та готової продукції, вартості незавершеного виробництва) та пік притоку грошових коштів у період реалізації виробленої виноробної продукції [2-3].

Досягнення адаптивності та збалансованості розвитку виноробної галузі в процесі здійснення кількісних та якісних змін в бізнес-процесах її підприємств потребує удосконалення механізму регулювання розвитку виноробства.

Головна ідея щодо наукового обґрунтування удосконалення механізму регулювання виноробної галузі полягає у обґрунтуванні стратегічних пріоритетів, напрямів та методів регулювання розвитку виноробства виходячи, перш за все, з потреб окремих підприємств у їхній сукупності та з оцінки стану динамічної збалансованості розвитку галузі.

Чільне місце в структурі механізму регулювання розвитку виноробної галузі посідає блок процесів регулювання. Його перший етап передбачає виявлення проблем розвитку виноробної галузі на основі ситуаційного аналізу галузі та оцінки динамічної збалансованості її розвитку. В результаті отримуємо певний інтегральний показник збалансованості та картину проблем виноробної галузі, яка визначає потребу в застосуванні певних дій з підтримки її розвитку у відповідності до визначених пріоритетів. Запропонований підхід потребує розробки відповідних методичних підходів.

Для вибору напрямів, методів та інструментів реалізації галузевої політики держави необхідно чітко уявляти трансмісійний механізм впливу держави на бізнес-процеси підприємств, що передбачає виділення економічних важелів регулювання.

На нашу думку, до їх числа належать: темп зростання обсягів реалізації продукції; технічні вимоги; ставки акцизного податку; статус підприємств і режим господарювання; рівень ризиків; обсяг інвестицій і ставки амортизації; режим оренди землі або майнових комплексів; доходи населення тощо.

За інших рівних умов темп зростання реалізації є головним важелем, оскільки відображає реальний обсяг доходів, які отримують виноробні підприємства, його динаміку, пов'язаний з обсягами виробництва та зміною запасів готової продукції. В подальшому наближенні даний показник надає інформацію про структуру реалізації вин на національному та зовнішньому ринку та особливості її динаміки. Крім того, темп зростання обсягів реалізації має важливе значення на мікроекономічному рівні, оскільки виступає однією зі стратегічних цілей виноробних підприємств. Впливаючи на темпи зростання обсягів реалізації можна досягти збільшення фінансових результатів діяльності виноробних підприємств, зниження витрат як наслідку ефекту масштабу, забезпечення робочих місць тощо.

Велике значення в ході реалізації механізму регулювання розвитку виноробної галузі мають блоки організаційного та інформаційного забезпечення. З точки зору організаційного забезпечення основними напрямками дій держави мають стати наступні:

- 1) визначення Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства в якості центрального органу виконавчої влади в сфері виноградарства і виноробства і закріпити цю норму у галузевому законодавстві;

- 2) налагодження співпраці і вироблення процедури консультацій з об'єднаннями виноградарів та виноробів з питання підготовки аналітичних матеріалів та проектів змін до нормативно-правових актів галузевого спрямування;

Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України у співпраці з Державною інспекцією із захисту прав споживачів активізувати роботу по виробленню галузевих технічних регламентів.

Узагальнення існуючих думок з приводу сутності і структури механізму регулювання, надало змогу запропонувати наступне визначення: механізм регулювання виноробної галузі являє собою послідовність реалізації комплексу дій організаційно-економічного характеру, спрямованих на забезпечення стійкого економічного зростання при збалансованості бізнес-процесів на основі використання певних способів, методів та інструментів управління розвитком виноробної галузі, що відповідають особливостям її функціонування. В якості основних блоків такого механізму пропонується виділити такі: блоки організаційного, інформаційного та методичного забезпечення; центральним блоком є блок процесів регулювання, який ґрунтується на сценарному динамічному моделюванні збалансованості розвитку галузі і матриці стратегій регулювання.

Література

1. Стан виноробної галузі у світі: веб-сайт. URL: <http://takeprofit.org/economicnews.php>
2. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Пропозиція – Головний журнал з питань агробізнесу: веб-сайт. URL: propozitsiya.com.
4. Концепція галузевої Програми розвитку виноградарства та виноробства України на період до 2025 року. М-во аграр. політики та продовольства України. URL: <http://minagro.gov.ua>.

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ЛОГІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ

Дроздова В.А., к.е.н., доцент

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Останніми роками логістичні процеси в Україні розвивались дуже стрімко, проте військові дії також стрімко змінили географію працюючих підприємств, що позначилось на економічних показниках. За різними даними близько 30 % підприємств повністю не працюють, а 45 % працюють лише частково [1]. Персонал компаній відповідно або звільнено, або у відпустці за свій рахунок, або у простої чи працюють неповний робочий день, переважна більшість працівників має дохід максимум 50 % від того що був до 24.02.2022 року.

Про розвиток технологій, що можуть покращити виробничі процеси в рамках виробничої логістики зараз взагалі не йде мова. Зазвичай на це потрібні гроші яких зараз обмаль, окрім того підприємства повинні працювати для того щоб зміни могли відбутись, а зараз у підприємств немає впевненості що будівлі та обладнання взагалі вціліють.

Закупівельна логістика має суттєві зміни, бо постачання морським шляхом зараз неможливо, транзитні перевезення з країн Балтії через Білорусь не відбуваються. Окрім того масштаб закупівель та асортимент також змінюється, велика частина вантажів це військова допомога та гуманітарні вантажі.

Транспортна логістика зазнала великих змін. Внутрішні перевезення суттєво скорочено через бойові дії. У багатьох компаній залишився автопарк не невідконтрольних зараз територіях, окрім того є проблема нестачі водіїв, яка зараз поступово вирішується, бо перший час водії повертались до сімей та навіть за наявності авто нема кому було їм керувати. Зараз транспортна логістика оговтується, більш-менш зрозуміло які маршрути безпечні, на яких треба бути обережними. Повертаються регулярні перевезення пошти (наприклад Нова пошта відновлює роботу на 1600 відділеннях та 1500 поштоматів).

За даними Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України ще на початку березня першими спростили перетин держкордонів для українських перевізників Польща, Литва, Латвія та Словаччина, які на період воєнного стану звільнили перевізників гуманітарних вантажів від обов'язкового оформлення дозволів на міжнародні вантажні

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	341
Колеснікова К.С.	
ОСОБЛИВОСТІ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	342
Мануїлова К.В., Пурцхванідзе О.В.	
КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	344
Левчук Ю.С., Мироненко Б.В.	
СУБСИДІАРНІСТЬ ЯК КОНСТИТУЮЮЧИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ	346
Мужайло В.Д., Мужайло С.В.	

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ ПЕРЕВАГ ЩОДО ЗАМОРОЖЕНИХ ХЛІБОБУЛОЧНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ	348
Памбук С.А., Мардар М.Р., Солоницька І.В.	
СЕГМЕНТУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПОСЛУГ ВИННОГО ТУРИЗМУ	350
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Ткаченко Т.А.	
АГРОПРОДОВОЛЬЧИЙ МАРКЕТИНГ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	352
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ШВИДКОГО ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ	353
Лозовська Г.М., Значек Р.Р.	
ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНІХ БІЗНЕС – КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	356
Савченко Т.В.	
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ	357
Соколюк К.Ю., Донець Л.Я., Мунтян І.В., Долинська О.О.	

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ВИНОРОБРОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	359
Агєєва І.М., Ніколюк О.В., Коренман Є.М.	
ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ЛОГІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ	361
Дроздова В.А.	
СУЧАСНА СИСТЕМА КОМУНІКАЦІЙ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	362
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М., Бондар В.А.	
ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	363
Каламан О.Б., Мандрикін Д.В.	
ОЦІНЮВАННЯ ТА АТЕСТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК СКЛАДОВІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	365
Козак К.Б.	
ПІДВИЩЕННЯ ОСОБИСТОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ: ЯК РОЗУМІТИ ТА З ЧОГО ПОЧИНАТИ	367
Корсікова Н.М.	
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ	369
Савенко І.І., Седіков Д.В.	
УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС ЛИШЕ НА 50 % ВИКОРИСТОВУЄ НАЯВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ НА ЕКСПОРТ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ	371
Ткачев В.А.	
АЛГОРИТМ РОЗРОБКИ ТА МЕХАНІЗМ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ БІЗНЕС-ПЛАНУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	372
Седікова І.О.	

СЕКЦІЯ «ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ»

ФОРМАТ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	374
Ткачук Г.О., Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.	
ДІДЖІТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	376
Євтушевська О.О.	
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	377
Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б., Славута О.Ю.	
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	379
Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б.	